

Orbis Linguarum

Vol. 42

Wissenschaftlicher Beirat
Advisory board
Conseil Scientifique
Rada Naukowa

Leszek Berezowski
(Uniwersytet Wrocławski)

Edward Białek
(Uniwersytet Wrocławski)

Marcin Cieński
(Uniwersytet Wrocławski)

Rolf Fieguth
(Université de Fribourg)

Prof. Dr. Klaus Garber
(Universität Osnabrück)

Prof. Dr. Martin Kagel
(The University of Georgia, Athens)

Andrzej Kątny
(Uniwersytet Gdański)

Maria Kłańska
(Uniwersytet Jagielloński)

Sławomir Piontek
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Danuta Rytel-Schwarz
(Universität Leipzig)

Georg Schuppener
(Universität Leipzig)

Carl Vettors
(Université du Littoral)

Mykola Zymomyra
(Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка)

Institut für Germanische Philologie
der Universität Wrocław

Orbis Linguarum

Vol. 42

Herausgegeben von
Edward Białek, Katarzyna Lisowska und Jan Pacholski

Neisse
Verlag

Neisse Verlag & Oficyna Wydawnicza ATUT

Dresden – Wrocław 2015

Uniwersytet
Wrocławski

Orbis Linguarum 42/2015

Herausgegeben von Edward Białek, Katarzyna Lisowska und Jan Pacholski

Gutachter:

Dr. habil. Teresa Bruś (Uniwersytet Wrocławski)
Prof. Dr. Jacek Fabiszak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)
Prof. Dr. Amos Fergombé (University of Artois, Arras)
Prof. Dr. Rolf Fieguth (Université de Fribourg)
Prof. Dr. Anna Gemra (Uniwersytet Wrocławski)
Prof. Dr. Anna Grześkowiak-Krwawicz (IBL PAN, Warszawa)
Prof. Dr. Detlef Haberland (Universität Oldenburg)
Prof. Dr. Krystyna Heska-Kwaśniewicz (Uniwersytet Śląski, Katowice)
Dr. habil. Katarzyna Jaśtał (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)
Prof. Dr. Czesław Karolak (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań)
Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, PhD. (Charles University in Prague)
Prof. Dr. Cezary Lipiński (Uniwersytet Zielonogórski)
Prof. Dr. Anna Mańko-Matysiak (Uniwersytet Wrocławski)
Dr. habil. Joanna Orska (Uniwersytet Wrocławski)
Prof. Dr. Joanna Pyszny (Uniwersytet Wrocławski)
Prof. Dr. Brigitte Schultze (Universität Mainz)
Prof. Dr. Andreas Solbach (Universität Mainz)
Prof. Dr. Wojciech Soliński (Uniwersytet Wrocławski)
Iordanis Stylidis, Assistant Professor (University of Thessaly – Hellas)
Prof. Dr. Wiesław Wenz (Papieski Wydział Teologiczny, Wrocław)
Prof. Dr. Jan Zieliński (Bern, Schweiz)

Redaktion:

Prof. Dr. Edward Białek / Dr. Justyna Kubocz
Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Germańskiej
Plac Nankiera 15 b, 50–140 Wrocław
Tel. (+48) 713752863 e-mail: ebialek@atut.ig.pl
<http://www.ifg.uni.wroc.pl/stacjonarne/orbislinguarum.html>

© Orbis Linguarum 2015

ISSN 1426–7241

ISBN 978–3–86276-.....

ISBN 978–83–7432-.....

Neisse Neisse Verlag, Detlef Krell,
Verlag Strehlener Str. 14, 01069 Dresden
www.neisseverlag.de

Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
ul. Kościuszki 51 A, 50–011 Wrocław, Tel. (+48) 71 342 20 56 Tel./Fax (+48)
71 341 32 04 www.atut.ig.pl, oficyna@atut.ig.pl

Inhalt

Contents – Sommaire – Spis treści

<i>Erich Unglaub</i> Eine Pariser Romanze?	5
<i>Aneta Jachimowicz</i> Gegen die Republik schreiben. Der völkische historische Roman der 1. Republik in Österreich	19
<i>Marcin Golaszewski</i> <i>Der Wald</i> (1922) und <i>Der Totenwolf</i> (1924) – zwei ‚problematische‘ Romane in der ersten Schaffensperiode Ernst Wiecherts. <i>Der Totenwolf</i> als Auseinandersetzung mit den Mythen der Zeit	31
<i>Karsten Dahlmanns</i> Stefan Georges Verhältnis zu Berlin und den Vereinigten Staaten von Amerika. Zu einigen Aspekten seiner Kulturkritik	89
<i>Monika Czok</i> „Der liederreichste Schlesier“. Benjamin Schmolck und sein Beitrag zum evangelischen Kirchenlied	113
<i>Kinga Oworuszko</i> Schlesischer Kunstbetrieb, schlesische Wirklichkeit. Kunst im Spiegel der „Schlesischen Provinzialblätter“	123
<i>Edyta Gorzqd</i> Die Gestalt der heiligen Hedwig von Schlesien in den Sagen Richard Kühnaus	143
<i>Robert Skiba</i> Erscheinungsformen von Germanismen am Beispiel ausgewählter oberschlesischer Volkslieder	155
<i>Marcin Marek</i> Unter Freunden – Franz Theodor Csokor und seine polnischen Begegnungen.....	165
<i>Małgorzata Klentak-Zabłocka</i> Germanistik – was nun? Eine Philologie am Scheidewege	179

<i>Joanna Szczek, Marcelina Kałasznik</i> Bibliographie zum deutschen und polnischen Diskurs im Bereich der Kulinaristik	187
<i>Arletta Szmorhun</i> Krieg und Eros. Zu textlichen Körperverhandlungen bei Hans Werner Richter	213
<i>Anna Ottlik</i> Zu den vampirischen Parodien bei H.C. Artmann (<i>Dracula Dracula</i>) und Roman Polański (<i>Tanz der Vampire</i>).....	223
<i>Marcin Gołaszewski</i> Aktuelle Forschungen über die Literatur der Inneren Emigration und des Exils. Bericht über die Internationale Konferenz „Innere Emigration versus Exilliteratur. <i>Intra et extra muros</i> “. 26.-28.09.2014, Poznań.....	235
„Horváths Themen sind zeitlos aktuell“. Gabi Rudnicki, 1. Vorsitzende der Ödön-von-Horváth-Gesellschaft in Murnau im Gespräch mit Natalie Wołyniec...	247
<i>Katarzyna Bereta</i> Kopalnia jako «piąty żywioł» na podstawie wybranych tekstów literackich – szkic	253
<i>Jakub Skurtys</i> Projekt „człowiek”: wizje człowieczeństwa w filozofii i krytyce Andrzeja Falkiewicza	263
<i>Justyna Rządeczko</i> Praktyki męskiej dominacji w prozie Huberta Klimki-Dobrzanieckiego.....	281
<i>Anna Wzorek</i> Wątki „medyczne” w prozie Wojciecha Żukrowskiego	297
<i>Grzegorz Gwóźdź</i> Tłumaczenie tekstu historycznego jako przykład swoistego przekładu kulturowego. <i>Microcosm. Portrait of a Central European City</i> Normana Daviesa i Rogera Moorhouse’a w przekładzie Andrzeja Pawelca na język polski	309
<i>Ewa Matkowska</i> <i>Künstlerroman</i> – historia i perspektywy gatunku	327
<i>Aleksandra Szadok-Bratuń</i> Filozofia prawa w polskiej kulturze uniwersyteckiej dwudziestego stulecia	337
<i>Dorota Masiakowska-Osses</i> W niemieckich tropikach. Postmigracyjne Niemcy w esejach Zafera Senoçaka	357
<i>Anna Zbik</i> Popularność i recepcja twórczości Anselma Grüna oraz jej wpływ na rozwój literatury o „sztuce życia” w Polsce.....	367
„Dlaczego Thomas mi to zrobił?”, czyli Gerhard Lampersberg, Thomas Bernhard i inni. Krzysztof Huszcza rozmawia z Peterem Turrinim, 31.07.2014, Kleinriedenthal.....	379

<i>Marek Bratuń</i> Le séjour de Michel Georges Vandalin Mniszech au Royaume de Naples en 1767	387
<i>Karel Vandeghinste, Arvi Sepp</i> Translating Cultural References in Cees Nooteboom's <i>Allerzielen</i> : A Comparison of the German and American Translation	427
<i>Marek Krawiec</i> Project work and its relevance to modern approaches in foreign language education – on the example of selected projects for secondary school students	441
<i>Hanna Pułaczewska</i> Teaching the Audience a Bit of Polish. Interlingual Communication in Frank Beyer's <i>Der Aufenthalt</i>	463
<i>Beata Świerczewska</i> The Flâneur – a figure of modernity or timeless phenomenon? A theoretical outline	475
<i>Joanna Maj, Jarosław Woźniak</i> Some Remarks on the Performative Turn and Literary History	485
<i>Mateusz Kotwica, Katarzyna Lisowska</i> Somaesthetics and Literary Studies: Some Remarks on Research Perspectives	495
<i>Natalia Brzozowska</i> Mad men. The Biological and Social Experience of Rage and Madness in Beaumont and Fletcher's <i>The Laws of Candy</i> , Shakespeare's <i>Timon of Athens</i> and Marston's <i>The Malcontent</i>	503
<i>Anne Lempicki</i> Fall and Transfigured Body in Contemporary Dance Performances	515
<i>Soňa Šinclová</i> Through the Eyes of Someone Else: The Performativity of Gender on the Example of <i>Fille Fatale</i>	523
<i>Efstathia Palyvou</i> Kafka's <i>Penal Colony</i> & Marquis de Sade's Literature: An Interpretation. Analysis of Space Contribution to the Impression of Surveillance, Discipline and Punishment Mechanisms on the Human Body	531
<i>Angelika Szopa</i> Bridging the Gaps. Gender Performativity in Helen Fielding's <i>Bridget Jones</i> Series and its Cultural Context	543
<i>Melania Sulak</i> The Specificity of Somatic Existence in the Post-Modern Informational Society	555
<i>Krzysztof Jański</i> RPGs as Performance	565

Bücher

Books – Livres – Książki

Jan Pacholski: *Theodor Fontane. Z apteki na Parnas.* (Jerzy Kałużny) – 577; Hugo von Hofmannsthal, Rudolf Kassner und Rainer Maria Rilke im Briefwechsel mit Elsa und Hugo Bruckmann 1893–1941. Herausgegeben und kommentiert von Klaus E. Bohnenkamp (Alfred Hagemann) – 578; Kai Kauffmann: *Stefan George. Eine Biographie* (Karsten Dahlmanns) – 582; Magdalena Olpińska-Szkiełko, Sambor Grucza, Zofia Berdychowska, Jerzy Żmudzki (Hrsg.): *Der Mensch und seine Sprachen. Festschrift für Professor Franciszek Grucza* (Joanna Szczęk) – 584; Iwona Wowro: *Specyfika neologizmów nieustabilizowanych w języku niemieckim. Elementy ironii, agresji i gry* (Mariusz Jakosz) – 590; Klaus Garber: *Das alte Breslau. Kulturgeschichte einer geistigen Metropole* (Joanna Bohun) – 592; Urszula Topczewska: *Konnotationen oder konventionelle Implikaturen?* (Joanna Szczęk) – 595; Artur Becker: *Sieben Tage mit Lidia* (Magdalena Kardach) – 597; *A Poet's Reich. Politics and Culture in the George Circle.* Edited by Melissa S. Lane and Martin A. Ruehl (Arvi Sepp) – 600; Angelus Silesius: *Cherubinowy wędrowiec. Poglądowe opisanie czterech spraw ostatecznych* (Anna Warakomska) – 603; Tomasz G. Pszczółkowski: *Deutsche und polnische Kultur im kulturwissenschaftlichen Vergleich. Eine komparatistische Untersuchung* (Anna Warakomska) – 606; Kathleen Plötner: *Raum und Zeit im Kontext der Metapher. Korpuslinguistische Studien zu französischen und spanischen Raum-Zeit-Lexemen und Raum-Zeit-Lokutionen* (Anna Gondek) – 608; Christine Konecny, Erla Hallsteinsdóttir, Brigita Kacjan: *Phraseologie im Sprachunterricht und in der Sprachdidaktik* (Joanna Szczęk) – 611; Ružena Kozmová: *Von der Funktion zur Bedeutung. Verbvalenz kontrastiv* (Przemysław Staniewski) – 614; *Silva Rerum Soraviensum. Studia i szkice z dziejów dawnych Żar.* Redakcja Edward Białek, Łukasz Bieniasz, Marek Biszczyński (Agata Czarkowska) – 618